

Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego

Laboratorium z przedmiotu:
Architektura i organizacja komputerów

Sprawozdanie z ćwiczenia laboratoryjnego nr 6: **Realizacja operacji arytmetycznych w komputerze DLX**

Spis treści

Treść zadania	2
A. Moje parametry i wyniki obliczeń.....	3
Parametry:	3
Wyniki działań na wektorze:	3
Obliczone wartości zmiennych:	3
B. Kod programu	3
C. Zrzuty ekranu z wynikami	5
Stan początkowy wektora oraz zmiennych	5
Stan wektora oraz zmiennych po wykonaniu programu.....	5
Widok okna statystyk	6
D. Algorytm działania programu	7
E. Opis rozkazu typu load	8

Treść zadania

Lab6 (11-12) Y4 prawdziwe

Pierwszym parametrem w tym zadaniu będzie **k = reszta z dzielenia całkowitego ostatniej cyfry numeru albumu autorki/ autora sprawozdania przez 6**. Oczywiście wartość tej reszty, czyli wynik operacji (ostatnia_cyfra **mod 6**) przyjmować będzie wartości ze zbioru [0,1,2,3,4,5].

Drugim parametrem będzie **nr = numer_w_dzienniku autorki/ autora sprawozdania (numer na liście grupy w USOS)**.

Napisać program w assemblerze komputera WinDLX, który

1. Zadeklaruje statycznie (jak w przykładzie z mojej strony Lab5 dla zmiennej „tablica_B”) **rozmiar = (10 + k)** elementowy wektor liczb całkowitych o nazwie **wektor**, pierwszy element o wartości równej **100+nr**, każdy następny o **(k+10)** większy.
Na przykład dla osoby o numerze albumu kończącym się na 7 i numerze w dzienniku równym 5 będą to odpowiednio (k=1, nr = 5, liczba elementów wektora = 10 + k = 11): 105, 116, 127, ..., 204, 215.
2. W pętli **policzy sumę elementów wektora dla jego wartości początkowych** do rejestru Rnr (dla osoby o numerze 5 do R5, dla osoby o numerze 10 do R10 itd.) a następnie zapisze zawartość Rnr do zmiennej **suma1**. Dla powyższych danych suma1 = 1760.
3. Zadeklaruje stałą **stała**, równą iloczynowi (k+1) i nr, np. dla powyższego przykładu stała = (1+1) * 5 = 2 * 5 = 10.
4. W pętli **zwiększy zawartość każdego elementu wektora o stałą stała i zapisze w miejscu dotychczasowego elementu**. Na przykład dla powyższych danych nowe zawartości wektora byłyby równe odpowiednio 115, 126, 137, ..., 214, 225.
5. W pętli **policzy sumę elementów wektora dla jego wartości po modyfikacji** do rejestru Rnr, a następnie zapisze zawartość Rnr do zmiennej **suma2**. Dla powyższych danych suma2 = 1870.
6. W rejestrze Rnr obliczy (**różnicę = suma2 - suma1**) i wynik zapisze do zmiennej **roznica**. Dla powyższych danych roznica = 110.
7. W rejestrze Rnr obliczy **iloczyn = rozmiar x stała** i wynik zapisze do zmiennej **iloczyn**. Dla powyższych danych iloczyn = 110.

W sprawozdaniu:

- A. Zamieścić treść zadania z mojej strony. Jawnie podać wartości **k** i **nr**, wyniki obliczeń wartości **wektora (przed i po modyfikacji)** i wyników obliczeń: **suma1, suma2, roznica, iloczyn** – uzyskane dla obliczeń pisemnych.
- B. Zamieścić listing napisanego przez siebie programu w postaci tekstowej, możliwej do „skopiowania” w przeglądarce typu Adobe Reader – nie zamieszczać tekstu programu w postaci obrazka. Muszę mieć możliwość skopiowania Waszego programu do mojej maszyny wirtualnej i sprawdzenia poprawności działania.
- C. Zamieścić zrzutu ekranu z WinDLX z uzyskanymi wynikami, w tym
 - a. na jednym z obrazków ze stanem początkowym wektora i wyzerowanymi zmiennymi wynikowymi (okienko Memory/ Display, odpowiednio skonfigurowane);
 - b. na drugim z obrazków ze stanem wektora i wynikami obliczeń **suma1, suma2, roznica, iloczyn** – po zakończeniu wykonywania programu (okienko Memory/ Display, odpowiednio skonfigurowane);
 - c. Na trzecim z obrazków stan zmaksymalizowanego okienka Menu/ Window/ **Statistics**.
- D. Zamieścić algorytm swojego programu w postaci graficznej i krótko ten algorytm opisać, ze szczególnym uwzględnieniem warunków wyjścia z każdej pętli.
- E. W zależności od swojej wartości **k** wybrać **jedną** z instrukcji swojego programu, odpowiednio

- $k=0,1$ rozkaz typu load albo branch;
- $k=2,3$ rozkaz typu arithmetic immediate;
- $k=4,5$ rozkaz typu store
i opisać zmiany w rejestrach **R** i tymczasowych (**A**, **B**, **Imm** itp.) w trakcie kompletnego wykonania tego rozkazu przez poszczególne etapy komputera WinDLX, podobnie do mojego opisu na http://www.ita.wat.edu.pl/~a.miktus/AOK/Lab6/Etapy_potoku_DLX.html.
- Opis ma być uzupełniony zrzutami ekranu z WinDLX, pokazującymi opisywane zmiany dla tej jednej, wybranej instrukcji.

Stopień trudności zadania:

- Na ocenę **dst** punkty **1 – 2** zadania i **A – D** sprawozdania.
- Na ocenę **db** punkty **1 – 5** zadania i **A – D** sprawozdania.
- Na ocenę **bdb** punkty **1 – 7** zadania i **A – E** sprawozdania (czyli wszystko).

W przypadku stwierdzenia niesamodzielnej pracy = nieuczciwości studentów osoby oszukujące (dawca i biorcy) za zadanie otrzymują ocenę **zero do średniej**. To samo w przypadku niewykonania zadania i nieprzysłania sprawozdania w terminie.

A. Moje parametry i wyniki obliczeń

Parametry:

Parametr	Wartość
cyfra	6
k	cyfra mod 6 = 0
nr	10
rozmiar	$10 + k = 10$

Wyniki działań na wektorze:

Wektor	Wartości
Przed modyfikacją	110 120 130 140 150 160 170 180 190 200
Po modyfikacji	120 130 140 150 160 170 180 190 200 210

Obliczone wartości zmiennych:

Wynik obliczeń	Wartość
suma1	1550
suma2	1650
roznica	100
iloczyn	100

B. Kod programu

```
.data
k: .word 0
nr: .word 10
rozmiar: .word 10
wektor: .word 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200
;z2
```

```

suma1: .word 0
;z3
stala: .word 0
;z5
suma2: .word 0
;z6
roznica: .word 0
;z7
iloczyn: .word 0

.text
; z2: licze sume liczb w wektorze
    lw r1, rozmiar      ;pobierz rozmiar (licznik)
    addi r2, r0, wektor ;r2 wskazuje na pierwszy element wektora
loop1:
    lw r3, 0(r2)        ;wczytaj liczbe
    add r10, r10, r3     ;dodaj liczbe
    addi r2, r2, #4      ;wskaz nastepna liczbe - sizeof(word)=4
    subi r1, r1, #1      ;zmniejsz licznik
    bnez r1, loop1       ;zakonczone jesli licznik = 0
    sw suma1, r10        ;wpisz do "suma1"

; z3: licze stala ((k+1)*nr)
    lw r1, k            ;pobierz k
    lw r2, nr           ;pobierz nr
    addi r1, r1, #1      ;k => k+1
    mult r3, r1, r2      ;(K+1)*nr
    sw stala, r3         ;wpisz do "stala"

; z4: zwiekszam wartosci w tablicy
    lw r1, rozmiar      ;pobierz rozmiar (licznik)
    addi r2, r0, wektor ;r2 wskazuje na pierwszy element wektora
loop2:
    lw r4, 0(r2)        ;wczytaj liczbe
    add r5, r4, r3       ;r5 => liczba + stala
    sw 0(r2), r5         ;wpisanie liczby
    addi r2, r2, #4      ;wskaz nastepna liczbe - sizeof(word)=4
    subi r1, r1, #1      ;zmniejsz licznik
    bnez r1, loop2       ;zakonczone jesli licznik = 0

; z5: licze druga sume liczb w nowym wektorze
    lw r1, rozmiar      ;pobierz rozmiar
    addi r2, r0, wektor ;r2 wskazuje na pierwszy element wektora
    lw r10, suma2        ;zeruj rejestr r10
loop3:
    lw r3, 0(r2)        ;wczytaj liczbe
    add r10, r10, r3     ;dodaj liczbe
    addi r2, r2, #4      ;wskaz nastepna liczbe - sizeof(word)=4
    subi r1, r1, #1      ;zmniejsz licznik

```

```

        bnez r1, loop3    ;zakoncz jesli licznik = 0
        sw suma2, r10     ;wpisz do "suma2"

; z6: licze roznice
        lw r1, suma1      ;pobierz suma1
        lw r2, suma2      ;pobierz suma2
        sub r10, r2, r1   ;oblicz roznice
        sw roznica, r10   ;wpisz do "roznica"

; z7: licze iloczyn
        lw r1, rozmiar     ;pobierz rozmiar
        lw r2, stala       ;pobierz stala
        mult r10, r2, r1   ;oblicz iloczyn
        sw iloczyn, r10   ;wpisz do "iloczyn"

trap 0

```

C. Zrzuty ekranu z wynikami

Stan początkowy wektora oraz zmiennych

Memory-1	
\$DATA	0
nr	10
rozmiar	10
wektor	110
wektor+0x4	120
wektor+0x8	130
wektor+0xc	140
0x0000101c	150
0x00001020	160
0x00001024	170
0x00001028	180
0x0000102c	190
0x00001030	200
suma1	0
stala	0
suma2	0
roznica	0
iloczyn	0

Stan wektora oraz zmiennych po wykonaniu programu

Memory-1	
\$DATA	0
nr	10
rozmiar	10
wektor	120
wektor+0x4	130
wektor+0x8	140
wektor+0xc	150
0x0000101c	160
0x00001020	170
0x00001024	180
0x00001028	190
0x0000102c	200
0x00001030	210
suma1	1550
stala	10
suma2	1650
roznica	100
iloczyn	100

Widok okna statystyk

Total:

284 Cycle(s) executed.
ID executed by 183 Instruction(s).
2 Instruction(s) currently in Pipeline.

Hardware configuration:

Memory size: 32768 Bytes
faddEX-Stages: 1, required Cycles: 2
fmulEX-Stages: 1, required Cycles: 5
fdivEX-Stages: 1, required Cycles: 19
Forwarding enabled.

Stalls:

RAW stalls: 70 (24.65% of all Cycles), thereof:
LD stalls: 32 (45.71% of RAW stalls)
Branch/Jump stalls: 30 (42.86% of RAW stalls)
Floating point stalls: 8 (11.43% of RAW stalls)
WAW stalls: 0 (0.00% of all Cycles)
Structural stalls: 0 (0.00% of all Cycles)
Control stalls: 27 (9.51% of all Cycles)
Trap stalls: 7 (2.46% of all Cycles)
Total: 104 Stall(s) (36.62% of all Cycles)

Conditional Branches):

Total: 30 (16.39% of all Instructions), thereof:
taken: 27 (90.00% of all cond. Branches)
not taken: 3 (10.00% of all cond. Branches)

Load-/Store-Instructions:

Total: 55 (30.05% of all Instructions), thereof:
Loads: 40 (72.73% of Load-/Store-Instructions)
Stores: 15 (27.27% of Load-/Store-Instructions)

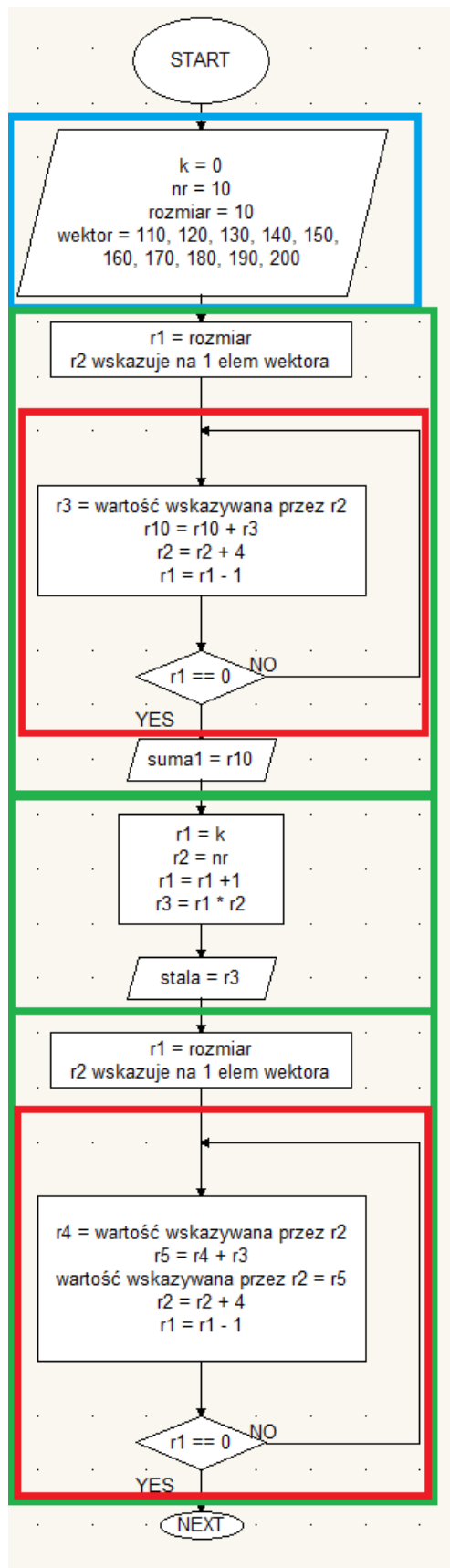
Floating point stage instructions:

Total: 2 (1.09% of all Instructions), thereof:
Additions: 0 (0.00% of Floating point stage inst.)
Multiplications: 2 (100.00% of Floating point stage inst.)
Divisions: 0 (0.00% of Floating point stage inst.)

Traps:

Traps: 1 (0.55% of all Instructions)

D. Algorytm działania programu

Wczytaj dane

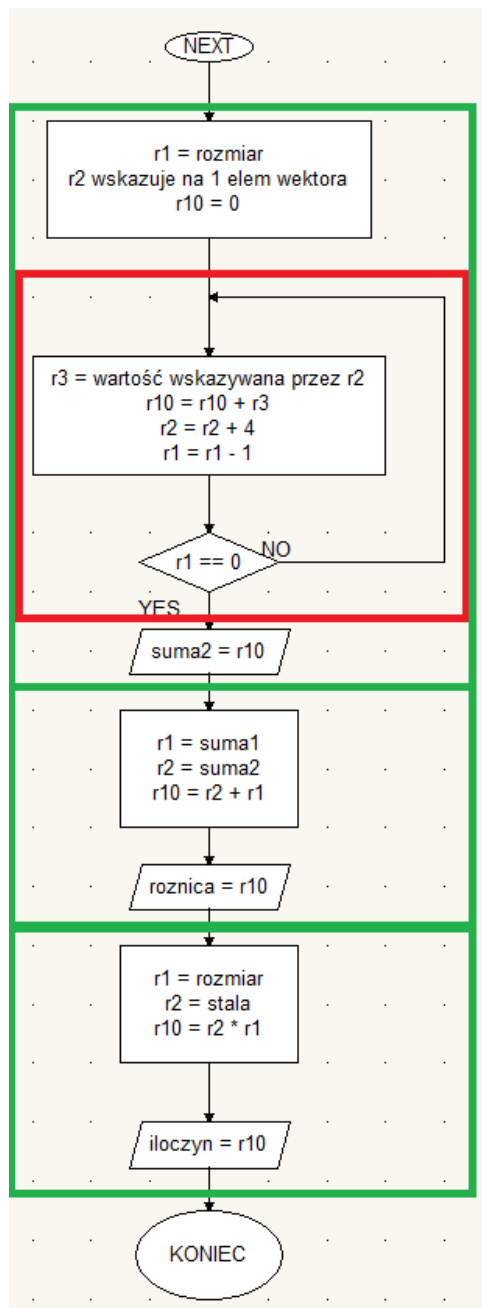
Zadanie 2

Loop1:
r1 to licznik
co krok jest dekrementowany o 1
jeśli r1 > 0 to kolejny krok
jeśli r1 = 0 to koniec pętli

Zadanie 3

Zadanie 4

Loop2:
r1 to licznik
co krok jest dekrementowany o 1
jeśli r1 > 0 to kolejny krok
jeśli r1 = 0 to koniec pętli

Zadanie 5

Loop3:

r1 to licznik

co krok jest dekrementowany o 1

jeśli $r1 > 0$ to kolejny krok

jeśli $r1 = 0$ to koniec pętli

Zadanie 6

Zadanie 7

E. Opis rozkazu typu load

Rozkaz: lw r1, rozmiar(r0)

Rozkaz pobiera wartość zmiennej „rozmiar” i wpisuje ją w komórkę r1

Stan początkowy:

PC=	256
IMAR=	0
IR=	0
A=	0
AHI=	0
B=	0
BHI=	0
BTA=	0
ALU=	0
ALUHI=	0
FP3R=	0
DMAR=	0
SDR=	0
SDRHI=	0
LDR=	0
LDRHI=	0
RO=	0
R1=	0

Kolejne kroki działania programu:

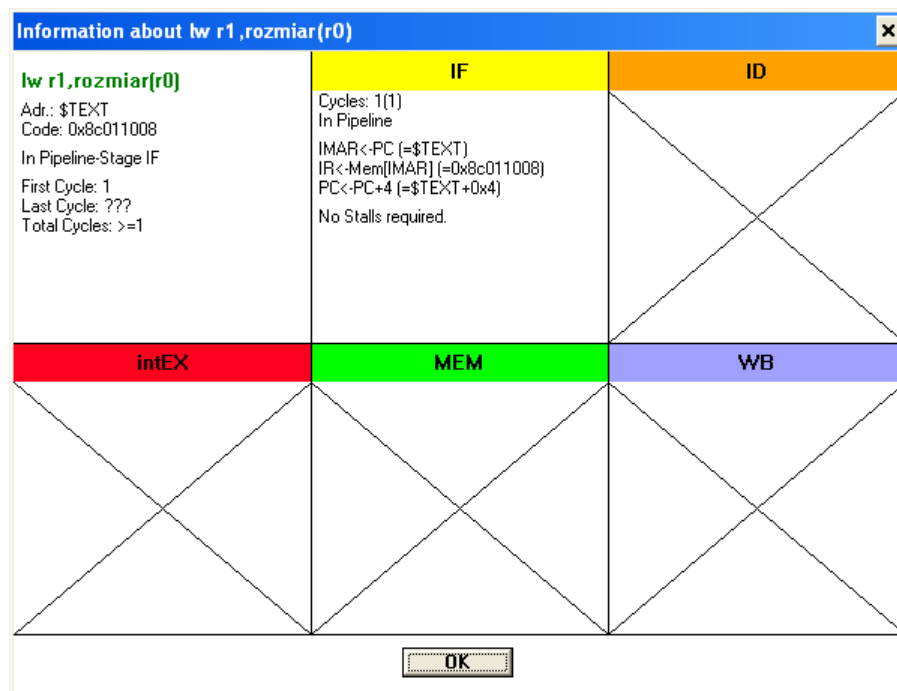
1) Instruction fetch (IF)

- $IMAR \leftarrow PC - IMAR$ – pobranie do rejestru IMAR wartości PC
- $IR \leftarrow MEM[IMAR]$ – pobranie do IR rozkazu z pamięci na miejscu o numerze IMAR
- $PC \leftarrow PC + 4$ – zwiększenie wartości PC o 4 (aby wskazywał następny rozkaz w sekwencji)

$IR \leftarrow MEM[PC]$ – pobranie do IR rozkazu z PO (o rozmiarze 4B)

$NPC \leftarrow PC + 4$ - zwiększenie wartości NPC o 4 (aby wskazywał następny rozkaz)

PC=	260
IMAR=	256
IR=	-194608741
A=	0
AHI=	0
B=	0
BHI=	0
BTA=	0
ALU=	0
ALUHI=	0
FP3R=	0
DMAR=	0
SDR=	0
SDRHI=	0
LDR=	0
LDRHI=	0
RO=	0
R1=	0

2) Instruction decode/register fetch (ID)

- A <- R0 – wpisanie do rejestru A wartości z r0 (w tym przypadku 0)

```

PC=          260 :
IMAR=        256 :
IR=    -194608741 :
A=           0 :
AHI=         0 :
B=           0 :
BHI=         0 :
BTA=         0 :
ALU=         0 :
ALUHI=        0 :
FPSR=        0 :
DMAR=        0 :
SDR=         0 :
SDRHI=        0 :
LDR=         0 :
LDRHI=        0 :
R0=          0 :
R1=          0 :
  
```

Information about lw r1,rozmiar(r0)		
lw r1,rozmiar(r0) Adr.: \$TEXT Code: 0x8c011008 In Pipeline-Stage ID First Cycle: 1 Last Cycle: ??? Total Cycles: >=2	IF	ID
	Cycles: 1(1) Terminated successfully IMAR<PC(=\$TEXT) IR<Mem[IMAR] (=0x8c011008) PC<PC+4 (=\$TEXT+0x4) No Stalls required.	Cycles: 2(1) In Pipeline A<R0 (=0x0) No Stalls required.
intEX	MEM	WB
OK		

3) Execution/Effective address (EX)

- DMAR <- A + 4104 – oblicza adres efektywny argumentu i umieszcza go w rejestrze DMAR

```

PC=          268
IMAR=        264
IR=   -194176614
A=           0
AHI=         0
B=           0
BHI=         0
BTA=         0
ALU=         0
ALUHI=       0
FPSR=        0
DMAR=        4104
SDR=         0
SDRHI=       0
LDR=         0
LDRHI=       0
RO=          0
R1=          0

```

Information about lw r1,rozmia(r0)		
lw r1,rozmia(r0) Adr.: \$TEXT Code: 0x8c011008 In Pipeline-Stage intEX First Cycle: 1 Last Cycle: ??? Total Cycles: >=3	IF Cycles: 1(1) Terminated successfully IMAR<-PC (= \$TEXT) IR<-Mem[IMAR] (=0x8c011008) PC<-PC+4 (= \$TEXT+0x4) No Stalls required.	ID Cycles: 2(1) Terminated successfully A<-R0 (=0x0) No Stalls required.
intEX Cycles: 3(1) In Pipeline DMAR<-A+4104 (=rozmia) No Stalls required. No Forwarding.	MEM	WB
OK		

4) Memory access/branch completion (MEM)

- LDR <- MEM[DMAR] – pobranie wartości z pamięci na podstawie wartości rejestru DMAR i zwrócenie jej do rejestru LDR (żeby mogło to się zadziać adres został przeniesiony na ALU)

```

PC=          272
IMAR=        268
IR=          21188640
A=           0
AHI=         0
B=           0
BHI=         0
BTA=         0
ALU=         4108
ALUHI=       0
FPSR=        0
DMAR=        0
SDR=         0
SDRHI=       0
LDR=         10
LDRHI=       0
RO=          0
R1=          0

```

Information about lw r1,rozmia(r0)		
lw r1,rozmia(r0) Adr.: \$TEXT Code: 0x8c011008 In Pipeline-Stage MEM First Cycle: 1 Last Cycle: ??? Total Cycles: >=4	IF	ID
	Cycles: 1(1) Terminated successfully IMAR<-PC (= \$TEXT) IR<-Mem[IMAR] (=0x8c011008) PC<-PC+4 (= \$TEXT+0x4) No Stalls required.	Cycles: 2(1) Terminated successfully A<-R0 (=0x0) No Stalls required.
intEX	MEM	WB
Cycles: 3(1) Terminated successfully DMAR<-A+4104 (=rozmia) No Stalls required. No Forwarding.	Cycles: 4(1) In Pipeline LDR<-Mem[DMAR] (=0xa) (DMAR=rozmia) No Stalls required.	
OK		

5) Write-back (WB)

- R1 <- LDR – załadowanie wartości, wpisanie na rejestr r1 wartość z rejestru LDR

```

PC=          276
IMAR=        272
IR=    541196292
A=           0
AHI=         0
B=           0
BHI=         0
BTA=         0
ALU=         0
ALUHI=       0
FPSR=        0
DMAR=    4108
SDR=         0
SDRHI=       0
LDR=         0
LDRHI=       0
RO=          0
R1=         10

```

Information about lw r1,rozmiar(r0) ✕		
lw r1,rozmiar(r0) Adr.: \$TEXT Code: 0x8c011008 In Pipeline-Stage WB First Cycle: 1 Last Cycle: ??? Total Cycles: >=5	IF Cycles: 1(1) Terminated successfully IMAR<PC(=\$TEXT) IR<Mem[IMAR] (=0x8c011008) PC<PC+4(=\$TEXT+0x4) No Stalls required.	ID Cycles: 2(1) Terminated successfully A<R0(=0x0) No Stalls required.
intEX Cycles: 3(1) Terminated successfully DMAR<A+4104(=rozmiar) No Stalls required. No Forwarding.	MEM Cycles: 4(1) Terminated successfully LDR<Mem[DMAR] (=0xa) (DMAR=rozmiar) No Stalls required.	WB Cycles: 5(1) In Pipeline R1<LDR(=0xa) No Stalls required.
<div>OK</div>		